

Oszályozás

Tárgy

308

Hely

Idő

"1962"

Személy

Budapestre vonatkozó újságcikkek

Szerző:

Keserü Ernő

Cím:

244 Így látják

Lányimányosom

Forrás:

1962. márc. 14. Magyar Nemzet

Érdekesítő olvasmányt lapozok. Tizenkét üzemből 7300 ember mondja el benne véleményét mindarról, ami jelenleg munkájával, családjával és a fontosabb belpolitikai kérdésekkel kapcsolatban foglalkoztatja. A megkérdezett emberek csak egy töredékét képezik a XI. kerület munkásainak, de nyílt állásfoglalásaik, örömeikről és gondjaikról szóló őszinte vallomásaik által szerintem még a kerületnél is szélesebb dolgozó tömegek helyzetéről és gondolkodásmódjáról adnak képet. A kerületi pártbizottság munkatársai és az üzemi pártszervek aktivistáinak közreműködésével folyt le ez az »ezeket felölelő beszélgetés«. A meghallgatottak között minden réteg képviselve volt, a portástól az igazgatóig, a segédmunkástól a mérnökig.

Kevesebb a demagóg hang

Az egyik legfontosabb kérdésben, a kormány politikájával kapcsolatban ez volt a dolgozók egyöntetű véleménye: *nincs baj a szó és a tett egységével*. A jogokat illetően is megegyezett a különböző rétegek véleménye: *»Úgy érezzük, egyenrangú állampolgárai vagyunk a Magyar Népköztársaságnak.«* Általános tapasztalat, hogy az utóbbi időben mindegyik üzemben *javult a munkafegyelem*. Ennek egyik elősegítője az üzemi demokrácia fejlődése volt. A Goldberger fonodájában például tavaly csak egy igazolatlan hiányzás fordult elő. *Ma már kevesebb a demagóg hang és több a reális bírálat* — mondják a munkások.

A beszélgetések tapasztalatai szerint a tervteljesítésért, a folyamatos munkáért *nem egyszer nagyobb a felelősség-érzés a munkásokban, mint az őket irányító műszakiakban*. A Kábel- és Sodronykötélgárban például így vélekednek a dolgozók: *»Ne fizessenek nekünk állóórát, nem akarunk mi munka nélkül pénzhez jutni, hanem gondoskodjanak anyag-ról.«* A beszélgetések során ugyanakkor az is kiderült, hogy a társadalmi tulajdon védelmében még a munkások között is sok a tennivaló.

Megnőtt a tanulási vágy, ami azt bizonyítja: mind több ember törekszik arra, hogy hivatalát jobban elláthassa. Az EMAG-ban például állami oktatásban és továbbképzésben 380-an vesznek részt, ami az 1958. évinek az ötszöröse.

Ahogy a nők látják

Az üzemi vezetésről elmondott vélemények szerint *ma már jobb a munkásokkal való törődés is*. Az emberibb bánásmódot bizonyítja például az, hogy egyes üzemekben a betegállományból visszatérőket néhány napig vagy hétig könnyebb munkára osztják be. Bővítik a szociális juttatásokat is. A Goldberger Textilművekben például bevezették a különböző háztartási gépek kölcsönzését.

Javult a nők helyzete — mondják maguk a nők —, de nem annyira, ahogy némely újság írja. *Az »egyenlő munkáért egyenlő bért«* az esetek jelentős részében *nem érvényesül* és már a felvételnél is hátrányos helyzetben vannak. Többen szóvá tették, hogy a nők szociális ellátottsága nem egyforma az üzemekben. Az egyik gyárban az állva dolgozók például kapnak hosszúszerű cipőt, a másikban nem. Javasolták, hogy a területi bölcsődékben is legyen három műszak, mások viszont a nagy családos nők érdekében azt

kérték, hogy ezeket az asszonyokat mentesítsék a harmadik műszak alól.

A kereskedelemről szólva, az asszonyok nagy része szóvá tette, hogy az állami és a szövetkezeti boltokban egyes zöldség- és gyümölcsfélék silányak, különösen a burgonyával van sok baj. A kenyér minőségére és a gyermekcipőkre is sokan panaszkodtak, de megemlítették azt az észrevételt is, hogy az utóbbi időben romlott a konfekció minősége.

Vezetők és beosztottak

A vezető beosztásban levők, a műszakiak és a hivatali dolgozók általános véleménye volt: *ma nagyobb a felelősség, de nagyobb a megbecsülés is*. Az elmúlt években sokat javult a fizikai dolgozók és a műszakiak közötti kapcsolat. Különösen érvényes ez a termelést közvetlen irányító műszakiakra és azok beosztottjaira. Több üzemben azonban hiányolták a dolgozók, hogy a *szerkesztő- és a tervezőmérnökök még keveset látogatnak el a műhelyekbe*, nem kérik ki a tapasztalt munkások véleményét.

Egyes gyárakban, illetve üzemszervekben kívánnivalót hagy maga után a munkások és az alkalmazottak viszonya is. A beszélgetések során szer-

zett tapasztalatok szerint ez egyrészt abból adódik, hogy az alkalmazottak ezeken a helyeken lekezelik a munkásokat, illetve, hogy a fizikai dolgozók egy része lebecsüli, feleslegesnek tartja az alkalmazottak munkáját.

Az igazgatók, főmérnökök azt fájalták, hogy újabban a minisztériumok *csökkentették üzemük önállóságát*, s ez gátolja kezdeményező képességüket. Szerintük romlott a más üzemekkel való kooperáció és a későn kapott tervek miatt van legtöbbször kapkodás, rohammunka.

Javult a betegellátás, de...

A megkérdezettek többsége a betegellátást jónak tartotta és a gyógyszerellátásra sem igen volt panasz. A munkások véleménye szerint sokat javult a betegek és az orvosok kapcsolata is. Kifogásolták azonban, hogy a betegeknek túl sokat kell *»mászálni«* a bajukkal kapcsolatos ügyek intézése miatt, s így nem tudnak eleget pihenni, gyorsan gyógyulni. Több üzemben elmondották a dolgozók: *úgy látják, az egészségügy terén valamiféle tipizálás van kialakulóban*. Egy-egy bizonyos műtétre előre meghatározzák a betegállományi időt, függetlenül a beteg állapotától és munkára küldik az illetőt. Csaknem egyöntetű volt a dolgozók véleménye abban, hogy a *berendeléses betegellátás nem vált be*.

Az embereket meglepéssel tölti el, hogy államunk milyen nagy erőfeszítéseket tesz a lakásépítkezés fokozására, *de a lakáselosztás formáját sokan bírálták*. Javasolták: *rekesszék ki az állami lakásjuttatásból azokat, akik olyan keresettel rendelkeznek, hogy pénzért is tudnának lakást venni*. Máshol azt indítványozták, hogy *egy-egy szövetkezeti házat maguk az üzemek építsenek fel és ne engedjenek jelenleg vidéken lakókat a fővárosba költözni*.

Városi viszonylatban többen felvetették, hogy *egy kisiparosok, művészek, orvosok stb. kiugróan magas fizetését is rendezni kellene*. Szükség van a jobb árueelosztásra is, mert egyik üzletben mindent lehet kapni, a másikban pedig jóformán semmit. És sorolni lehetne még sokáig a több ezer ember véleményét, bírálatait, észrevételeit, amelyek közül sokat örvendetes módon a pártszervek, a szakszervezetek, a Hazafias Népfront és egyes üzemek irányítói máris felhasználnak munkájukban. Hozzáálltak a kerületen, az üzemen belül orvosolható hibák kijavításához, *s reméljük, megszívlelik a munkásoknak azt a javaslatát is, hogy a jövőben gyakrabban rendeznek ilyen beszélgetéseket*. **Keserü Ernő**